

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Sławków

Kod krajobrazu: 24-341.14-038

Położenie administracyjne: Gmina Sławków, Powiat będziński

Katowice, Warszawa

2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Krajobraz Sławkowa jako miejscowości z zachowanym układem historycznym (fot. Jakub Botwina)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Sławków
ID	393
Kod krajobrazu	24-341.14-038
Typ, podtyp krajobrazu	9a - Miejscowości z zachowanym układem historycznym
Typ rzeźby terenu*	C - Krajobrazy pagórkowate
Kod mezoregionu*	341.14
Nazwa mezoregionu*	Pagóry Jaworznickie
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyżyn i niskich gór
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Węglanowe i gipsowe - erozyjne: zwartych masywów ze skałkami
Kod podokręgu geobotanicznego*	C.3.1.g
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Strzemieszycki
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	17
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna
Kod regionu historyczno-kulturowego*	II.A.25
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Jura Krakowsko-Częstochowska – część środkowa
Położenie administracyjne	Gmina Sławków, Powiat będziński
Powierzchnia (ha)	51,74

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - miejscowości z zachowanym układem historycznym, obejmujący założenie urbanistyczne miasteczka Sławków.

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium reprezentatywności, ze względu na występowanie zestawu cech charakterystycznych i właściwych dla modelowego, klasycznego wzorca danego podtypu;
- zastosowania algorytmu w zakresie kryterium unikatowości ze względu na występowanie obiektu warownego (ruiny zamku).;
- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na modelowe zachowanie cech właściwych dla podtypu: krajobraz o wyrazistym i doskonale zachowanym stylu lub wyrazie krajobrazowym, w tym fizjonomicznym i funkcjonalnym o przewadze wartości kulturowych, reprezentujący zestaw cech charakterystycznych dla małego miasteczka o rodowodzie średniowiecznym, zachowanych w stanie dobrym; jednocześnie charakteryzuje się czystością formy (układ urbanistyczny). Dodatkowo podkreśla się wielokulturowość miasta.

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Przy wschodniej i południowo wschodniej granicy jednostki przepływa Biała Przemsza. Krajobraz z niewielkim udziałem terenów zieleni, tworzących skwery i parki. Kościół w Sławkowie chroniony jako obszar Natura 2000 PLH240048.

Walory kulturowe

Miasto o bardzo długiej historii i tradycji. Układ urbanistyczny Sławkowa i wiele obiektów wpisanych do rejestru zabytków, w tym: karczma zwana Austerią sławkowską, dom z podcieniami przy ul. Biskupiej 2, budynek dawnego szpitala górniczego, cmentarz i kaplica z XIX w., ruiny zamku biskupów krakowskich, kościół Św. Mikołaja z XIII w., dwór biskupów krakowskich „Lamus”, plebania, budynek Muzeum Regionalnego w Sławkowie (Rynek 9), zabytkowe budynki mieszkalne z XVIII i XIX w. Krajobraz o tradycjach górnictwa kruszcowego i węgla kamiennego. Przez obszar przebiega szlak kulturowy Droga św. Jakuba (Via Regia).

Fizjonomia krajobrazu

Krajobraz małomiasteczkowy z częściowo zachowanym rynkiem z dominantą w postaci ratusza, widoczną w panoramie miasteczka od strony północnej. Krótka oś widokowa wzdłuż ul. Kościelnej na kościół św. Mikołaja. Ruiny Zamku Biskupów ze względu na otoczenie wysokimi zadrzewieniami oraz niewielką wysokość pozostałości - o niewielkim znaczeniu krajobrazowym. Przez obszar przebiegają szlaki turystyczne: niebieski Szlak Kruszcowy, niebieski Szlak Powstańców 1863 r. oraz czerwony Szlak Szwajcarii Zagłębiowskiej.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Urząd Miasta w centralnej części rynku w Sławkowie. Na placu duży udział roślinności. (fot. Urszula Myga-Pątek)

ZDJĘCIE NR 2

Rynek w Sławkowie. (fot. Urszula Myga-Pątek)

ZDJĘCIE NR 3

Ulica z historycznym układem kamienic. (fot. Urszula Myga-Pątek)

ZDJĘCIE NR 4

Zabytkowa karczma stanowiąca wyróżniający się budynek przy rynku (fot. Urszula Myga-Pątek)

ZDJĘCIE NR 5

Widok na rynek w Sławkowie z widoczną karczmą (fot. Jakub Botwina)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

